

Koheesiopolitiikan uudistuspaketti ReARM –ohjelmanmuutos

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Komission esitykset 1.4.2025

- Komissio julkisti ReArm Europe -suunnitelman 4.3.2025 ja valkoisen kirjan 19.3.2025 (White Paper for European Defence – Readiness 2030) sisältää ehdotuksen **Nykyisten EU-rahoitusvälineiden hyödyntäminen puolustusinvestointeihin**
- Komission 1.4.2025 antamassa koheesiopolitiikan uudistuspaketissa esitetään **alue- ja rakennepolitiikan ohjelmien uudelleenkohdentamista** uusiin tavoitteisiin, joita ovat puolustuksen osalta:
 - Teollisen kapasiteetin lisääminen kaksikäyttötuotteiden ja puolustuksen edistämiseksi kaikilla EU:n alueilla ja kaikenkokoisissa yrityksissä
 - Kriisinsietokykyisen puolustus- tai kaksikäyttöinfrastruktuurin kehittäminen sotilaallisen liikkuvuuden edistämiseksi unionissa
 - Puolustusteollisuuden osaamisen kehittäminen
- Jos nykyisessä ohjelmassa kohdennetaan uudelleen vähintään 15 % ohjelman EU-varoista
 - 30 % ennakkomaksu ao. uusille toimintalinjoille
 - lisäennakkomaksu 9,5 % koko ohjelmalle (v.2026)
 - mahdollisuus 100 %:n EU-osarahoitukseen uusille tavoitteille tai koko ohjelmalle
 - vuoden jatkoaika tukikelpoisuuteen koko ohjelmalle
- EU-rahastojen tuki Suomelle ei kasva uudelleenkohdennusten yhteydessä. Kohdennus koskee ohjelmassa käytössä olevaa rahoitusta.

Ehdotuksen merkitys Suomelle

- Suomi on EU-edunvalvonnassaan aktiivisesti muistuttanut komissiota Venäjän Ukrainaan aloittaman hyökkäyssodan aiheuttamista heijastusvaikutuksista koko Suomelle ja erityisesti rajamaakunnille ja niiden kokonaisturvallisuudelle sekä toivonut komissiolta välineitä näiden ongelmien lievittämiseksi.
- Jos Suomi ei tartu tarjottuun mahdollisuuteen alue- ja rakennepolitiikan ohjelman uudelleenkohdentamisesta, voi se antaa viestin, että Suomella ei ole pitkästä itärajasta johtuvia turvallisuushaasteita.

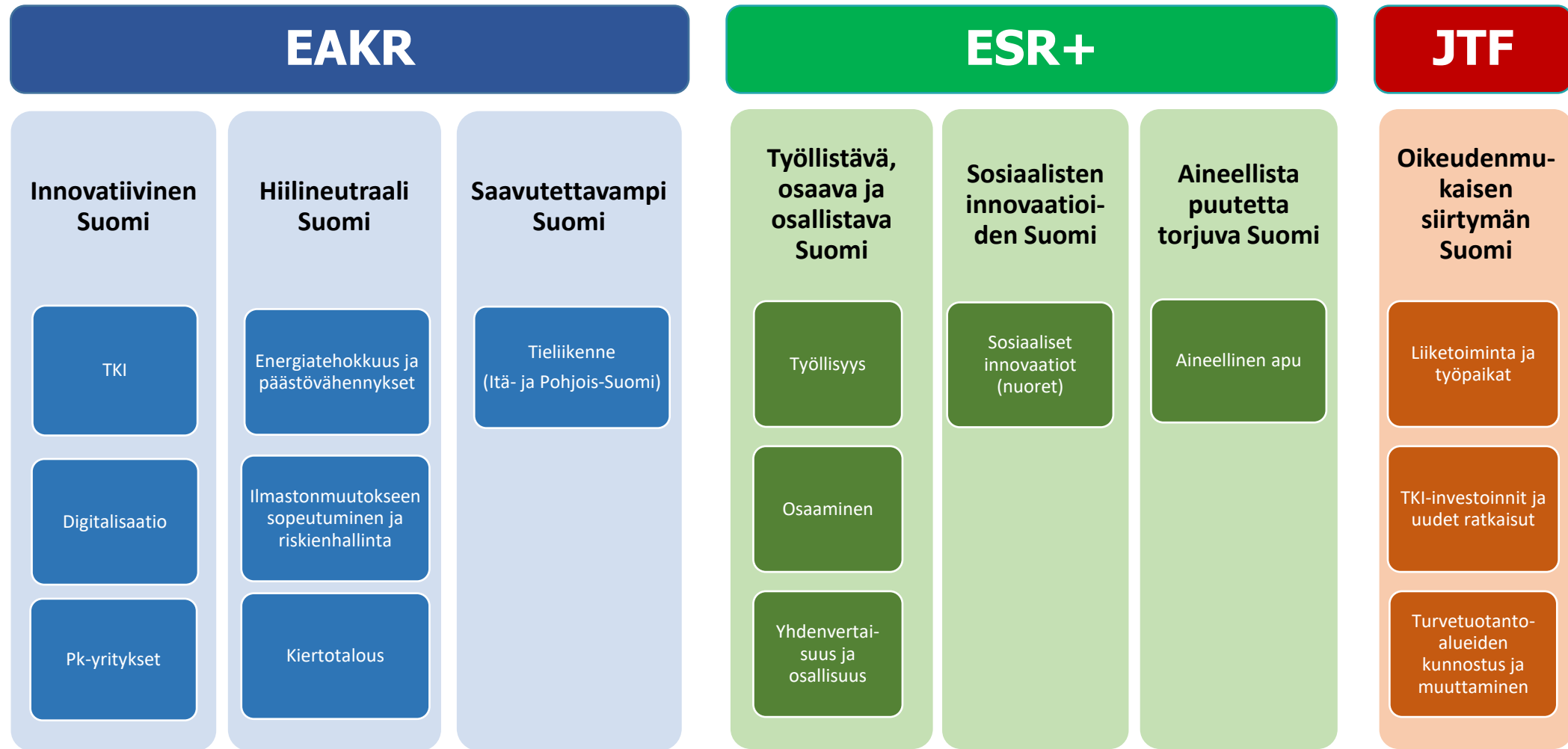
Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti komission esittämään ReArm Europe -suunnitelmaan eurooppalaisen puolustuksen vahvistamiseksi poikkeuksellisessa turvallisuustilanteessa. (E21/2025 vp)

Valtioneuvosto suhtautuu myönteisesti komission ehdotuksiin joustavoittaa jäsenvaltiokohtaisten koheesiosaantojen kohdentamista puolustusinvestointeihin. Valtioneuvosto tukee komission ehdotusta suunnata koheesiovaroja kokonaisturvallisuuden lisäämiseen. Valtioneuvosto näkee sotilaallisen liikkuvuuden hankkeiden, puolustusta palvelevan infrastruktuurin rakentamisen sekä puolustusteollisuuden monipuolisen kehittämisen vahvistavan alueiden kilpailukykyä ja lisäävän työllisyyttä. (E30/2025 vp)

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Nykyinen

Euroopan unionin
osarahoittama

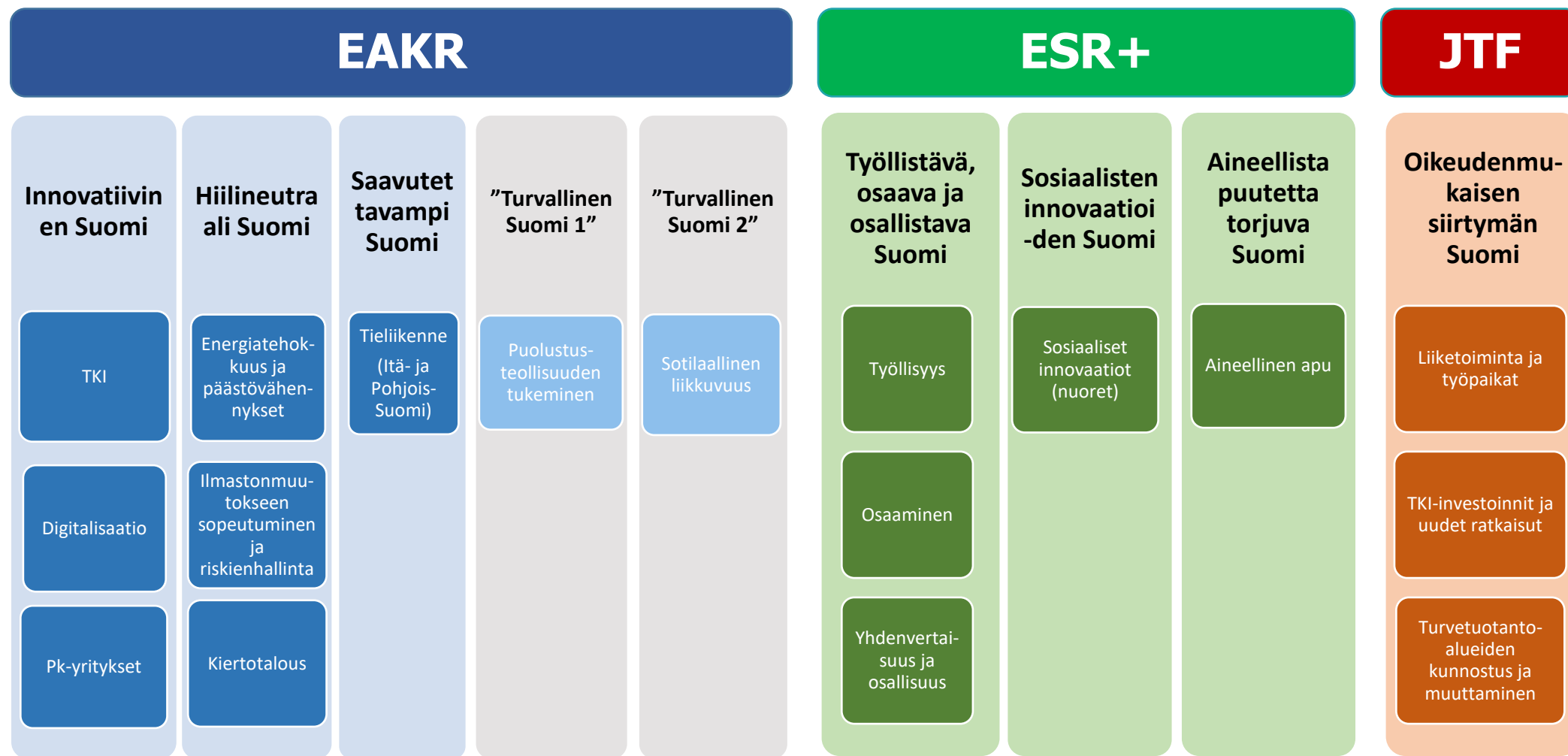
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Ehdotettu uusi

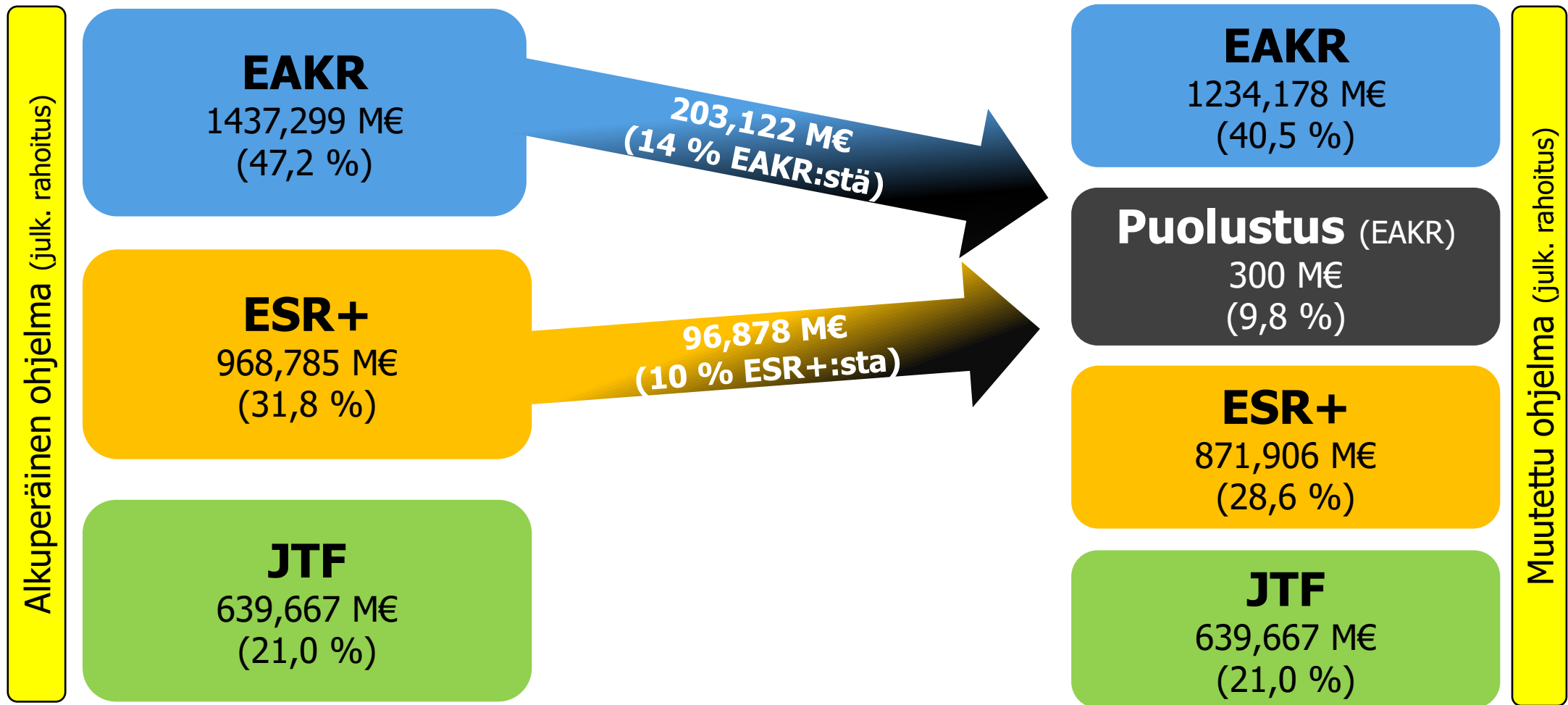
Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

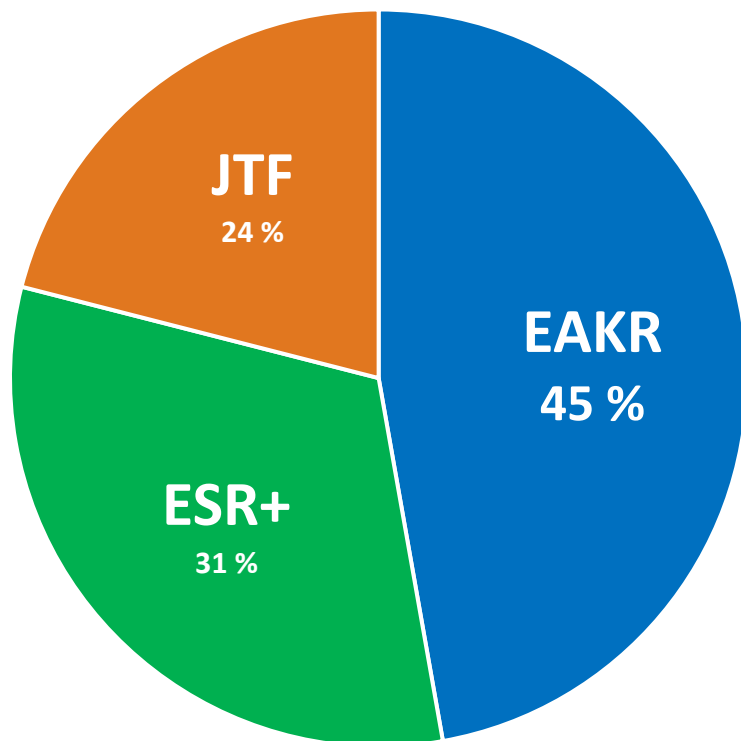
Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Puolustus-teeman lisääminen ohjelmaan

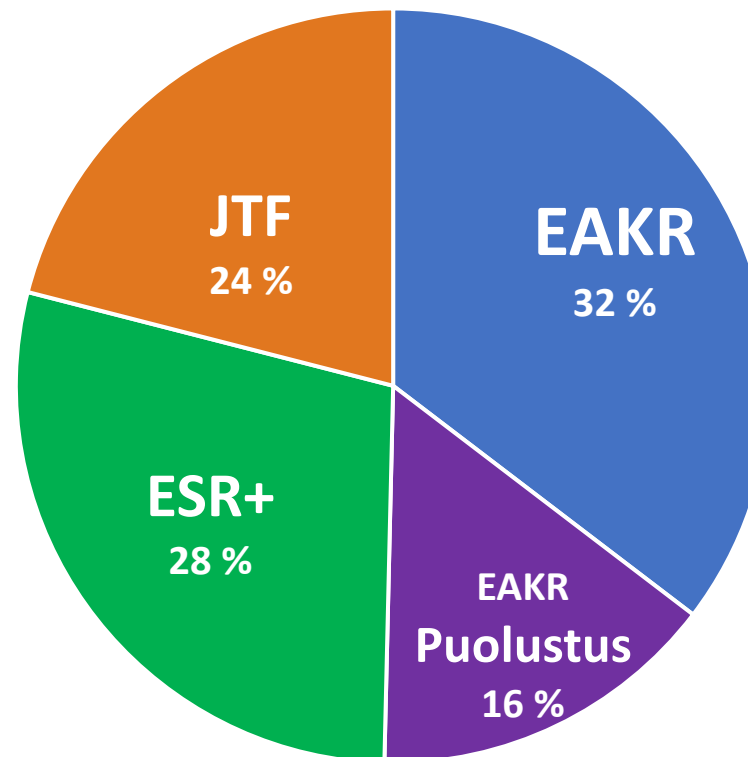
Ohjelman rahoituskehys 2021-2027 (milj. euroa)

Nykyinen ohjelma

- Kuvassa **EU rahoituksen** osuudet rahastoittain
- Koko ohjelman julkinen rahoituskehys (EU+valtio+kunta) on 3,159 Mrd. €

Muutoksen jälkeen

- Kuvassa **EU rahoituksen** osuudet rahastoittain ohjelmamuutoksen jälkeen
- Rahoitussuhteet voivat muuttua ohjelmamuutoksen tarkentuessa.

Nykyisestä ohjelmasta on varattu käynnissä oleviin hankkeisiin 51,7 %

- EAKR 44,6 %
- ESR 42,7 %
- JTF 75,5 %

Viranomaisille jakamaton (budjetoinnaton) rahoituksen määrä on noin 624 milj. €.

EAKR puolustus-toimintalinjoihin n. 300 milj. €
(=15 % EU/10 % EU+Valtio)

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ohjelman erityistavoitekohtainen rahoitus

Ehdotettu uusi

	Et. /TL	Nimi	Alkup. kehys (julkinen yht.)	Jakauma/ rahasto	ESR+ -siirto 10% (julkinen yht.)	EAKR-siirto 14% (julkinen yht.)	Uusi kehys (julkinen yht.)	Jakauma/ rahasto	Osuus alkup. kehyksestä	Jäljellä 26.4.	Jäällä muutos- ten jälkeen
EAKR	1.1	TKI	380 357 548	26,5 %		- 53 752 768	326 604 780	21,3 %	85,9 %	171 813 580	118 060 812
	1.2	Digitalisaatio	134 243 844	9,3 %		- 18 971 566	115 272 278	7,5 %	85,9 %	79 562 629	60 591 063
	1.3	Pk-yritykset	380 357 548	26,5 %		- 53 752 768	326 604 780	21,3 %	85,9 %	189 381 104	135 628 336
	TL1 yht.	Innovatiivinen Suomi	894 958 940	62,3 %		- 126 477 101	768 481 839	50,1 %	85,9 %	440 757 313	314 280 212
	2.1	Energiatehokkuus	184 005 169	12,8 %		- 26 003 920	158 001 249	10,3 %	85,9 %	109 483 372	83 479 452
	2.2	Ilmastonmuutos	64 943 003	4,5 %		- 9 177 854	55 765 149	3,6 %	85,9 %	38 851 476	29 673 622
	2.3	Kiertotalous	184 005 169	12,8 %		- 26 003 920	158 001 249	10,3 %	85,9 %	111 484 482	85 480 562
	TL2 yht.	Hiilineutraali Suomi	432 953 341	30,1 %		- 61 185 693	371 767 648	24,2 %	85,9 %	259 819 330	198 633 637
	TL3	Saavutettavampi Suomi	109 386 832	7,6 %		- 15 458 731	93 928 101	6,1 %	85,9 %	64 127 262	48 668 531
ESR+	4.1	Työllistyminen	316 646 771	32,7 %	- 33 907 466		282 739 305	32,4 %	89,3 %	216 310 415	182 402 949
	4.2	Osaaminen työelämässä	316 646 771	32,7 %	- 33 907 466		282 739 305	32,4 %	89,3 %	140 009 210	106 101 744
	4.3	Osallisuus	271 411 521	28,0 %	- 29 063 543		242 347 978	27,8 %	89,3 %	174 697 820	145 634 277
	TL4 yht.	Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi	904 705 063	93,4 %	- 96 878 475		807 826 588	92,7 %	89,3 %	531 017 445	434 138 970
	TL5	Sosiaalisten innovaatioiden Suomi	30 486 637	3,1 %			30 486 637	3,5 %	100,0 %	17 973 188	17 973 188
	TL6	Aineellista puutetta torjuva Suomi	33 593 051	3,5 %			33 593 051	3,9 %	100,0 %	19 947 498	19 947 498
JTF	TL7	Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi	639 667 297	100,0 %			639 667 297	100,0 %	100,0 %	158 193 996	158 193 996
EAKR	TL8/8.1	Teollisen kapasiteetin vahvistaminen kaksikäyttötuotteiden ja puolustuskyvyn edistämiseksi			29 063 543	60 936 458	90 000 000	5,9 %			90 000 000
	TL9/9.1	Kriisinsietokykyisen puolustus - tai kaksikäyttöinfrastruktuurin kehittäminen sotilaallisen liikkuvuuden edistämiseksi unionissa			67 814 933	142 185 068	210 000 000	13,7 %			210 000 000
		Kaikki yhteensä	3 045 751 161				3 045 751 161			1 491 836 032	1 491 836 032
		EAKR	1 437 299 113			- 203 121 525	1 534 177 588			764 703 905	561 582 380
		EAKR Puolustus			96 878 475	203 121 525	300 000 000				300 000 000
		ESR+	968 784 751		- 96 878 475		871 906 276			568 938 131	472 059 656
		JTF	639 667 297				639 667 297			158 193 996	158 193 996

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ohjelmanmuutoksen pääkohdat

- 1. Suomi toteuttaa ohjelmanmuutoksen.** Lähtökohtana on **n. 300 milj. €** rahoitussiirrot valittaviin uusiin tavoitteisiin, jolloin EU-rahoituksesta laskettuna kohdennetaan tarvittava 15 % tai jos minimivaatimus laskee, voidaan summaan sisällyttää myös ohjelman valtion vastinrahoitusta.
- 2. Ohjelman kokonaisrahoitusvolyymi (EU- ja kansallinen vastinrahoitus) säilytetään ennallaan** eli valtionrahoitusta ei vähennetä
- 3. Lisätään ohjelmaan kaksi uutta EAKR-tavoitetta:**
 - Teollisen kapasiteetin lisääminen kaksikäyttötuotteiden ja puolustuksen edistämiseksi kaikilla EU:n alueilla ja kaikenkokoisissa yrityksissä
 - Kriisinsietokykyisen puolustus- tai kaksikäyttöinfrastruktuurin kehittäminen sotilaallisen liikkuvuuden edistämiseksi unionissa
- 4. Muutetaan 10 % ohjelman ESR+ -rahoituksesta EAKR-rahoitukseksi** ja kohdistetaan se em. kahteen uuteen EAKR:n tavoitteeseen

Lisätään ohjelmaan kaksi uutta EAKR-tavoitetta:

1. Kriisinsietokykyisen puolustus- tai kaksikäyttöinfrastruktuurin kehittäminen **sotilaallisen liikkuvuuden edistämiseksi** unionissa
 - Varataan tarkoitukseen 70 % / 210 milj. € kohdennettavasta rahoituksesta
 - Sotilaallinen liikkuvuus tukee joukkojen vastaanottokykyä muista NATO-maista. Samalla tuetaan myös teollisuuden kuljetuksia ja siviililiikennettä liikenneväylien parantuessa.
 - Isäntämaatuki, mahdollistaa NATO-joukkojen läsnäolon
 - Kiinteistöinfrahankkeet (ml. varastointi) tukevat valmiuden ylläpitoa, johon alueiden puolustus tukeutuu
2. **Teollisen kapasiteetin lisääminen** kaksikäyttötuotteiden ja puolustuksen edistämiseksi kaikilla EU:n alueilla ja kaikenkokoisissa yrityksissä
 - Varataan tarkoitukseen 30 % / 90 milj. € kohdennettavasta rahoituksesta
 - Investointeja puolustusteollisuuden kaksikäyttötuotteiden ja puolustustarvikkeiden tuotantokapasiteettiin – investoinnit tuotantolinjoihin ja tuotekehitykseen
 - Vahvistaa alueiden kilpailukykyä ja lisää työllisyyttä kasvavan puolustusteollisuuden lisääntyneiden investointien seurauksena

10 % ohjelman ESR+ -rahoituksesta EAKR-rahastoon

- Euroopan sosiaalirahasto plussa (ESR+) tekee investointeja ihmisten työllisyyteen osaamiseen ja osallisuuteen.
- ESR+:lle esitetty **puolustusteollisuuden osaamisen** toimintalinja on soveltamisalaltaan kapea.
 - Ehdotetun sisällön rahoittaminen on mahdollista nykyisen ohjelman puitteissa ilman ohjelmanmuutosta.
 - Ei ole riittävää varmuutta, että teemaan löytyy riittävästi hankkeita
 - Riskinä Suomen EU-saannon pieneminen, jos rahoitusta ei saada täysimääräisesti hyödynnettyä.
- ESR+ osalta puolustusteollisuuden **osaamistarpeita tuettaisiin nykyisen ohjelman toimintalinjoista.**
- ESR+ -rahoitusta siirrettäisiin 10 % EAKR-rahastoon, jotta 15 % uudelleenohjelmointivaade saavutetaan.
- ESR+ -siirtoja ei tehtäisi aineellisesta avusta ja lastensuojelun kehittämisestä

Ohjelmanmuutoksen eteneminen:

- Huhti-toukokuu: TEM kartoittaa vaihtoehtoja
- 5.5.2025: Ylimääräinen ohjelman sihteeristön kokous
- 22.5.2025: Sihteeristön kokous – esitys ohjelmamuutoksesta seurantakomitealle
- 11.-12.6.2025: Ohjelman seurantakomitean kokous Kuopiossa
- Kesäkuu: Työllisyyden ja yrittäjyyden ministeriryhmä
- Syys-lokakuu: Seurantakomitean käsittely muutoksen yksityiskohdista
- Syys-lokakuu: Valtioneuvoston päätös (jos asetukset valmiit)
- Marraskuu: Väliarvioinnin vastaus ja mahdollinen ohjelmanmuutosesitys toimitetaan komissioon
- Joulukuu: Komission hyväksyntä ohjelmamuutokselle
- Kevät 2026: Muutetun ohjelman toimeenpano alkaa

